

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Marts 2021

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

udflytning af statslige arbejdspladser

Opfølgning i sagen om udflytning af statslige arbejdspladser (beretning nr. 18/2017)

9. marts 2021

RN 703/21

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om udflytning af statslige arbejdspladser, som blev indledt med en beretning i 2018. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 26. september 2018.

Konklusion

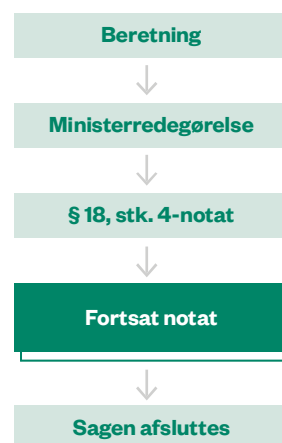
Udflytningen af statslige arbejdspladser havde negative konsekvenser for institutionernes produktion, hvilket også har påvirket borgere og virksomheder. Ved udgangen af 2020 - ca. 4 år efter udflytningen - er produktiviteten og kvaliteten i de 4 udvalgte institutioner ifølge institutionernes egne indrapporteringer til Finansministeriet tilbage på samme niveau eller over niveauet fra før udflytningen. Rigsrevisionen vurderer særskilt i beretning om sagsbehandlingstider og produktivitet i Nævnenes Hus, hvorvidt niveauet for sagsbehandlingstider og produktivitet er forbedret tilstrækkeligt i forhold til målsætningen med sammenlægningen af nævnene. Tomgangsudgifter til ledige lejemål er reduceret væsentligt, og Finansministeriet vil ved en eventuel ny udflytningsrunde udarbejde nye retningslinjer for en mere præcis opgørelse af omkostninger.

Rigsrevisionen finder udviklingen tilfredsstillende og vurderer, at sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen baserer denne konklusion på følgende:

- De 4 institutioners produktivitet og kvalitet i opgaveløsningen er ultimo 2020 på niveau med eller over niveauet før udflytningen ifølge institutionerne egne indrapporteringer til Finansministeriet.
- Tomgangsudgifter til de 3 ledige lejemål i hovedstadsområdet er ifølge Bygningsstyrelsen reduceret fra 8,1 mio. kr. i 2017 til 1,9 mio. kr. i 2020 med et yderligere fald i 2021.
- Finansministeriet vil inddrage erfaringerne fra Rigsrevisionens beretning og erfaringer fra ministerierne i forbindelse med Bedre Balance I og II, hvis det eventuelt bliver aktuelt at udarbejde nye og mere præcise retningslinjer for omkostningsopgørelse ved en ny udflytningsrunde.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i juni 2018 en beretning om udflytning af statslige arbejdspladser. Beretningen handlede om den første runde af udflytningen af statslige arbejdspladser, hvortil det forberedende arbejde blev påbegyndt i juni 2015. Formålet med undersøgelsen var at vurdere, om ministeriernes arbejde med at udflytte statslige arbejdspladser har været varetaget hensigtsmæssigt.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de, at det var tilfredsstillende, at ministeriernes arbejde med at udflytte de statslige arbejdspladser samlet set havde været varetaget hensigtsmæssigt. Statsrevisorerne konstaterede samtidig, at udflytningen – som forventet – havde medført en produktionsnedgang i institutionerne, herunder længere sagsbehandlingstider, som borgere og virksomheder har kunnet mærke. Statsrevisorerne beklagede samtidig, at Landbrugsstyrelsen, Geodatastyrelsen og Nævnenes Hus ikke havde opfyldt alle mål for produktionen, hvoraf flere i forvejen var blevet nedjusteret på grund af udflytningen. Udflytningen havde haft negative konsekvenser for borgere og virksomheder i form af øgede sagsbehandlingstider og fald i produktionen.

4. Rigsrevisionen oplyste i § 18, stk. 4-notatet til beretningen, at Rigsrevisionen fortsat ville følge og orientere Statsrevisorerne om udviklingen i institutionernes produktion. Statsrevisorerne ønskede samtidig fortsat at følge udviklingen i arbejdet med at udleje og nyttiggøre statens ledige lokaler i hovedstadsområdet og Finansministeriets udarbejdelse af mere præcise retningslinjer for registrering af omkostninger forbundet med udflytningen.

5. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
1. Udviklingen i Geodatastyrelsens, Landbrugsstyrelsens, Nævnenes Hus' og Statens Administrations produktion.	Behandles i dette notat.
2. Nyttiggørelse af statens ledige lokaler i hovedstadsområdet og tilpasning af statens lokaler i hovedstadsområdet, Aarhus og Odense.	Behandles i dette notat.
3. Finansministeriets udarbejdelse af retningslinjer for registrering af omkostninger til udflytningen af statslige arbejdspladser.	Behandles i dette notat.

6. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på ovenstående punkter.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Ministeriernes initiativer

Udviklingen i institutionernes produktion, opgørelse af tomgangsudgifter og udarbejdelse af retningslinjer

7. Vi gennemgår i det følgende Finansministeriets, Transport- og Boligministeriets, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets og Erhvervsministeriets oplysninger i forhold til de udestående opfølgningsspunkter. Gennemgangen er baseret på brevveksling med ministerierne.

Udviklingen i institutionernes produktion

8. Statsrevisorerne beklagede, at Landbrugsstyrelsen, Geodatastyrelsen og Nævnenes Hus ikke havde opfyldt alle mål for produktionen, hvoraf flere i forvejen var blevet nedjusteret på grund af udflytningen. Udflytningen havde haft negative konsekvenser for borgere og virksomheder i form af øgede sagsbehandlingstider og fald i produktionen.

9. De udflyttede institutioner har 4 gange siden beretningens afgivelse i juni 2018 indsendt statusopfølgning til Finansministeriet. Som en del af opfølgningen skal de udflyttede institutioner vurdere den samlede produktivitet/kvalitet af opgaveløsningen i forhold til niveauet før udflytningen. Tabel 1 viser de 4 institutioners indberetninger.

Tabel 1

Indberetninger fra de 4 institutioner om status for den samlede produktivitet/kvalitet af opgaveløsningen fra november 2018 til november 2020

	Statens Administration	Landbrugsstyrelsen	Geodatastyrelsen	Nævnenes Hus
November 2018	På niveau med niveauet før udflytning	Væsentligt under/under niveauet før udflytningen	Under niveauet før udflytning	Over niveauet før udflytning
Marts 2019	På niveau med niveauet før udflytning	Under niveauet før udflytning	Under niveauet før udflytning	Over niveauet før udflytning
Januar 2020	På niveau med niveauet før udflytning	På niveau med situationen før udflytning	Under niveauet før udflytning	Over niveauet før udflytning
November 2020	På niveau med niveauet før udflytning	På niveau med situationen før udflytning	På niveau med situationen før udflytning	Over niveauet før udflytning

Kilde: Finansministeriet.

Som det fremgår af tabel 1, har Statens Administration og Nævnenes Hus i alle indberetninger siden november 2018 angivet, at produktiviteten og kvaliteten i opgaveløsningen har været på niveau med eller over niveauet før udflytningen. Erhvervsministeriet har oplyst, at effekten af udflytningen ikke kan ses isoleret fra effekten af den samtidige etablering og konsolidering af Nævnenes Hus som en ny styrelse samt styrelsens bevillingsudvikling. Rigsrevisionen vurderer særskilt i beretning om sagsbehandlingstider og produktivitet i Nævnenes Hus, hvorvidt niveauet for sagsbehandlingstider og produktivitet er forbedret tilstrækkeligt i forhold til målsætningen med sammenlægningen af nævne.

Landbrugsstyrelsen og Geodatastyrelsen har i indberetningerne fra 2018 og 2019 vurderet, at produktionen lå væsentligt under eller under niveauet før udflytningen. I indberetningen fra januar og november 2020 har Landbrugsstyrelsen vurderet, at produktionen nu var på samme niveau som før udflytningen, og Geodatastyrelsen opjusterede vurderingen til at ligge på samme niveau som før udflytningen i november 2020.

10. Indberetningerne til Finansministeriet er af generel karakter og omfatter en samlet vurdering af de udflyttede institutioners produktion. Vi har derfor undersøgt, om og hvordan udflytningen konkret har påvirket de ydelser, som institutionerne leverer.

11. Finansministeriet har oplyst, at Statens Administration under udflytningen og opbygningen af styrelsen i Hjørring ikke har oplevet væsentlige nedgange i produktivitet og kvaliteten. Styrelsens kunder har dog kunnet mærke udflytningen, herunder omlægningen af driftsafviklingen, opbygning af styrelsen og rekruttering af over 250 nye medarbejdere. Dette er bl.a. afspejlet i de årlige kundetilfredshedsundersøgelser og i løbende møder med kunderne. I løbet af 2020 har styrelsen optimeret resurseanvendelsen på kerneopgaverne med over 30 årsværk, og den årlige kundetilfredshedsundersøgelse har vist det højeste resultat siden udflytningen.

12. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har oplyst, at det ved udflytningen af Landbrugsstyrelsen i foråret 2016 var en meget begrænset del af medarbejderne, som valgte at flytte med opgaverne til Sønderjylland. Der var i perioden omkring udflytningen en stor medarbejderomsætning, hvilket resulterede i lavere produktivitet og kvalitet i opgaveløsningen samt stigende sagsbehandlingstider som følge af oplæring, tab af viden osv. Ministeriet har endvidere oplyst, at det ved vurdering af produktivitet og kvalitet er svært at isolere vurderingen til udelukkende at knytte sig til udflytningen. Vurderingen er også knyttet til udfordringer i forbindelse med bl.a. ændringer i administrationsgrundlaget, som er gennemført uafhængigt af udflytningen. Den samlede vurdering af Landbrugsstyrelsens produktivitet og kvalitet er fra januar 2020 vurderet til at være på samme niveau som før udflytningen.

13. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har oplyst, at udflytningen af Geodatastyrelsen betød et stort tab af viden, og at det har taget tid at opnå fuld bemanding og oplære nye medarbejdere til at kunne løse opgaverne på samme niveau som de erfarne medarbejdere. Udflytningen har medført længere sagsbehandlingstid i forhold til registrering af matrikulære forandringer og en forsinket produktion af søkort. Ministeriet har videre oplyst, at Geodatastyrelsen ved den seneste afrapportering til Finansministeriet ultimo 2020 har opjusteret vurderingen af produktionen. Styrelsen er nu fuldt bemandet, og produktiviteten og kvaliteten i opgaveløsningen er nu på niveau svarende til før udflytningen, når man ser bredt på styrelsens opgaveportefølje. På ejendomsområdet er sagsbehandlingstiderne nu på niveau med før flytningen, og det gælder også store dele af søkortproduktionen. Enkelte opgaver er dog stadig påvirket af udflytningen. Det gælder primært produktionen af papirsøkort og den grønlandske søkortproduktion. Dette skyldes, at det tager op til 5 år at oplære nye medarbejdere.

14. Erhvervsministeriet har oplyst, at trods oplæring af nye medarbejdere har Nævnenes Hus' produktivitet været høj og af god kvalitet. Erfaringsmæssigt tager det lang tid at opbygge nødvendige kompetencer hos medarbejderne inden for de mest komplekse sagsområder, herunder bl.a. sager i Miljø- og Fødevareklagenævnet og Energiklagenævnet. Derfor har Nævnenes Hus i de første år efter sin etablering behandlet et relativt lavere antal sager inden for de mest komplekse og tekniske sagstyper på Miljø- og Fødevareklagenævnets område og i Energiklagenævnet, idet de fornødne specialiserede juridiske og tekniske kompetencer skulle opbygges først. De fornødne specialiserede kompetencer er nu opbygget. Ministeriet har løbende fulgt med i udviklingen i sagsbehandlingstider og sagsbeholdningens alder mv. og kan observere, at styrelsen er kompetent og har et produktivetsniveau over niveauet før udflytningen.

15. Rigsrevisionen kan konstatere, at ministerierne har oplyst, at alle 4 institutioners produktivitet og kvalitet i opgaveløsningen ved den seneste indberetning til Finansministeriet i november 2020 er på niveau med eller over niveauet før udflytningen. Rigsrevisionen vurderer særskilt i beretning om sagsbehandlingstider og produktivitet i Nævnenes Hus, hvorvidt niveauet for sagsbehandlingstider og produktivitet er forbedret tilstrækkeligt i forhold til målsætningen med sammenlægningen af nævne. Rigsrevisionen finder udviklingen tilfredsstillende og vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.

Nyttiggørelse af ledige lokaler i hovedstadsområdet og tilpasning af statens lokaler i hovedstadsområdet, Aarhus og Odense

16. Statsrevisorerne konstaterede i deres bemærkning til beretningen, at Bygningsstyrelsen som følge af udflytningen har overtaget 8.638 m² lokaler i hovedstadsområdet, der i øjeblikket står tomme og udgør en udgift for staten.

17. I beretningen blev der omtalt 3 adresser omfattende i alt 8.638 m² lokaler i hovedstadsområdet, der stod tomme efter udflytningen. Tabel 2 viser udviklingen i de årlige udgifter på grund af manglende huslejeindtægter (tomgangsudgifter) for de 3 adresser.

Tabel 2

Udviklingen i tomgangsudgifter for 3 adresser i hovedstadsområdet for årene 2017-2020

Institution, adresse og start for tomgangsperiode	2017	2018	2019	2020
Moderniseringsstyrelsen Sankt Annæ Palæ (5.399 m ²)	6,3 mio. kr.	8,6 mio. kr.	6,8 mio. kr.	0,1 mio. kr.
Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring Æbeløgade 1 (1.458 m ²)	1,0 mio. kr.	1,3 mio. kr.	1,3 mio. kr.	1,3 mio. kr.
Patent- og Varemærkestyrelsen Helges Høj Alle 81 (1.781 m ²)	0,8 mio. kr.	1,4 mio. kr.	1,4 mio. kr.	0,5 mio. kr.
Udgifter i alt	8,1 mio. kr.	11,3 mio. kr.	9,5 mio. kr.	1,9 mio. kr.

Note: Udgifterne er opgjort i 2017-priser.

Kilde: Bygningsstyrelsen

Det fremgår af tabel 2, at tomgangsudgifterne udgjorde i alt 8,1 mio. kr. i 2017, hvor institutionerne i løbet af året fraflyttede de 3 lokaliteter. I 2018 steg tomgangsudgifterne til 11,3 mio. kr., hvorefter udgifterne i 2019 og 2020 faldt til henholdsvis til 9,5 mio. kr. og 1,9 mio. kr., i takt med at Bygningsstyrelsen har udlejet de tomme lokaler. Inkluderet i tomgangsudgifterne for 2020 indgår 0,5 mio. kr. for de første 4 måneder af 2020 vedrørende Patent- og Varemærkestyrelsens lokaler.

18. Moderniseringsstyrelsens lokaler er nu opdelt på flere lejemål, der løbende er udlejet. Ved udgangen af 2020 mangler Bygningsstyrelsen fortsat at udleje en mindre del af lokalerne svarende til en årlig tomgangsudgift på 0,1 mio. kr. Bygningsstyrelsen har oplyst, at styrelsen overvejer, om det ledige areal i Sankt Annæ Palæ kan være en relevant mulighed for statslige institutioner, ligesom der løbende er en dialog med de eksisterende lejere om udvidelse af deres lejemål.

19. Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings lokaler er under ombygning med henblik på udlejning til en anden statslig institution. Staten har derfor fortsat en årlig tomgangsudgift på 1,3 mio. kr. i relation til disse lokaler. Bygningsstyrelsen er ved at afsøge, hvilke statslige institutioner der kunne være relevante at indtænke i det tomme areal.

20. Bygningsstyrelsen har fra den 1. maj 2020 udlejet Patent- og Varemærkestyrelsens lokaler, hvor Københavns Vestegns Politi har taget de ledige lokaler i brug.

21. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at tomgangsudgifter til de 3 ledige lejemål i hovedstadsområdet ifølge Bygningsstyrelsen er reduceret væsentligt fra 8,1 mio. kr. i 2017 til 1,9 mio. kr. i 2020 med et yderligere fald i 2021. Rigsrevisionen finder udviklingen tilfredsstillende og vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.

Finansministeriets udarbejdelse af retningslinjer for registrering af omkostninger til udflytningen af statslige arbejdspladser

22. Statsrevisorerne bemærkede, at de fandt det nyttigt i forhold til den videre udflytningsproces, at Finansministeriet fremadrettet følger Rigsrevisionens anbefaling om at angive mere præcise retningslinjer for registrering af både direkte engangsudgifter og totalomkostninger til udflytning af statslige arbejdspladser, da Finansministeriets nuværende skøn er behæftet med usikkerhed.

23. Finansministeriet har oplyst, at det ikke er hensigtsmæssigt at ændre metoden for opgørelse af omkostninger i relation til de indeværende udflytningsrunder. Det skyldes, at det derved sikres, at de løbende statusmålinger for Bedre Balance I og II kan sammenlignes med ministeriernes oprindelige skøn. Finansministeriet vil dog, hvis eller når dette måtte blive aktuelt, inddrage erfaringerne fra Rigsrevisionens beretning – samt erfaringer fra ministerierne i forbindelse med Bedre Balance I og II.

24. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Finansministeriet vil inddrage erfaringerne fra Rigsrevisionens beretning og erfaringer fra ministerierne i forbindelse med Bedre Balance I og II, hvis det eventuelt bliver aktuelt at udarbejde nye retningslinjer for omkostningsopgørelse ved en ny udflytningsrunde. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan lukkes.

Lone Strøm